

ધોરણ : 10 ગુજરાતી

પાઠ : 3

શીલવંત સાધુને

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન : 1 નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખરા (✓) ની નિશાની કરો.

(1) 'જેને જ શત્રુ કે મિત્ર એકે નહીં ઉરમાં'- પંક્તિ નો ભાવ શું છે?

(A) બધા દુશ્મનો હોવાનો ભાવ

(B) બધા મિત્રો હોવાનો ભાવ

(C) જીવનથી નીર્લેપ બનવાનો ભાવ

(D) શત્રુ ને મિત્ર બનાવવાનો ભાવ

(2) 'શીલવંત સાધુ' નો શબ્દાર્થ.

(A) ચારિત્ર્યવાન

(B) શરમાળ

(C) નાશવંત

(D) લજ્જાશીલ

પ્રશ્ન : 2 નીચેના પ્રશ્નોનો એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો.

(1) ભજનની અંતિમ પંક્તિમાં ગંગાસતી કોને ઉદ્દેશીને વાત કરી રહ્યાં છે?

➤ ભજનની અંતિમ પંક્તિમાં ગંગાસતી પાનબાઈને ઉદ્દેશીને વાત કરી રહ્યાં છે.

(2) શીલવંત સાધુના ચીત્તની વૃત્તિ કેવી હોય છે?

➤ શીલવંત સાધુના ચીત્તની વૃત્તિ નિર્મળ હોય છે.

પ્રશ્ન : ૩ નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં ઉત્તર આપો.

(૧) ગંગાસતી પાનબાઈને કેવી વ્યક્તિની સંગત કરવાનું કહે છે?

➤ જે સંતના મન, વચન અને વાણીમાં એકરૂપતા હોય; જે આઠે પહોર દિવ્યાનંદમાં રહેતો હોય અને જે પરમાત્માના ધ્યાનમાં લીન હોય; જેનું જીવન નિર્મોહી હોય અને ભજનમાં વ્યસ્ત રહેતો હોય, એવી વ્યક્તિની સંગત કરવાનું ગંગાસતી પાનબાઈને કહે છે.

(2) કવયિત્રી વારંવાર નમવાનું શા માટે કહે છે?

➤ શીલવંત સાધુ માં આદર્શ સંતના તમામ ગુણો હોય છે. એના ચિત્તની વૃત્તિ પરમાત્મામાં લીન હોય છે. ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં પણ એના વર્તનમાં કોઈ ફેર પડતો નથી આવા સંત પર પરમાત્માની કૃપા વરસે છે. આથી કવયિત્રી શીલવંત સાધુને વારંવાર નમવાનું કહે છે.

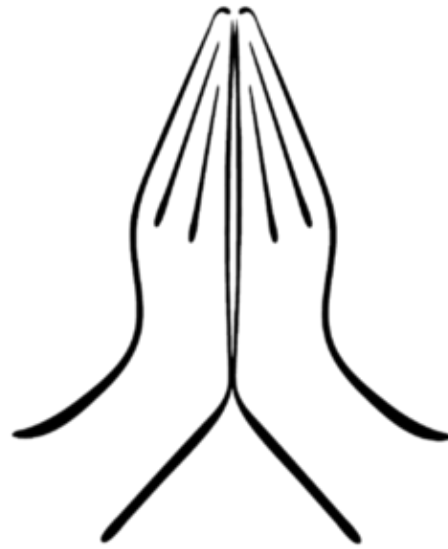
પ્રશ્ન : 4 નીચેના પ્રશ્નનો સાત-આઠ લીટીમાં ઉત્તર લખો.

- (1) ‘શીલવંત સાધુ’ તમે કોને કહ્યો તે કાવ્યના આધારે જણાવો.
- ‘શીલવંત સાધુને’ પદમાં ગંગાસતીએ પાનબાઈને ચારિત્ર્યવાન સાધુ ને ઓળખી તેનો જ સંગ કરવાની સલાહ આપતાં ‘શીલવંત સાધુના’ લક્ષણો આ પ્રમાણે દર્શાવ્યા છે. સાધુ ચારિત્ર્યવાન હોય છે. તેઓ હંમેશા નિર્મળ અને પવિત્ર હોય છે, આથી જ પરમાત્માની એમના પર કૃપા વરસે છે. એમનું લક્ષ્ય તો કેવળ પરમાર્થ જ હોય છે. એમને કેવળ પરમાત્માના વચનોમાં જ વિશ્વાસ હોય છે.

➤ એમના મન, વચન અને વાણીમાં એકરૂપતા હોય છે. એ આઠે પહોર દિવ્યાનંદમાં રહે છે. એમની તુરીયાવસ્થા જાગી ગઈ હોય છે. એ મોહમાયાથી પર હોય છે. આવા સંતોનો સંગ કરવાથી જ સંસાર તરી જવાય છે.

Thanks

For watching